

DANIEL ŠPINAR

umělecký ředitel Činohry Národního divadla

JANA DVOŘÁKOVÁ

ředitelka Činohry Národního divadla

Molière

MISANTROP

Kdo by se tak staral, co na to společnost!

Misanthrop – vedle *Tartuffa* a *Lakomce* základní komediální archetyp, kterým světové drama obohatil génius francouzského klasicismu. Misanthrop nenávidí lidi. Ale je tomu u Molièra (1622–1673) skutečně tak? Jistě, Alcest pohrdá pokryteckou společností, v níž lichotky střídají pomluvy a každý sleduje jen vlastní prospěch. Na druhou stranu Alcest miluje Celimenu, jež je přímo zosobněním mravů, které on nesnáší. Je možné, ba dokonce žádoucí říkat pouze pravdu? Nepřeroste někdy upřímnost v neomalenost? A dokáže Alcest v této své pravdě vůbec žít? Molièrovy komedie, přes všechnu svou inspiraci v lidovém komediantském divadle, nikdy nerezignují na existenciální rozměr. Na repertoár Národního divadla, tentokrát na jeviště Stavovského divadla, se *Misanthrop* vrací po více než třiceti letech v dráždivé interpretaci Jana Friče.

Premiéry 23. a 24. května 2019 ve Stavovském divadle

Molière
MISANTROP

Překlad: **Jiří Zdeněk Novák** (a další)

Úprava: **Marta Ljubková, Jan Frič**

Režie: **Jan Frič**

Dramaturgie: **Marta Ljubková**

Scéna: **Pavla Kamanová**

Kostýmy: **Ján Tereba**

Hudba: **Jakub Kudláč**

Pohybová spolupráce: **Jindřiška Křivánková**

Světelný design: **Martin Špetlík**

Video: **Erik Bartoš, Zuzana Walter, Eliška Kociánová, Ema Adamová, Elvira Dulská**

ALCEST: **Vladimír Javorský**

FILINT: **David Matásek**

ORONT: **Igor Orozovič**

CELIMENA: **Kateřina Winterová**

AKAST: **Jiří Suchý z Tábora**

KLITANDR: **Jan Bidlas**

ELIANTA: **Jana Stryková**

ARSINOE: **Alena Štréblová**

PARÍZEK: **Martin Belianský j. h.**

DRAMATURGYNĚ O INSCENACI

Molièrova *Misantropa* nasadilo Národní divadlo celkem čtyřikrát v jevištních interpretacích tří režisérů – hrál se ve všech třech budovách a v titulní roli se objevili čtyři herci. Nejmladšímu z nich, Richardovi Schlaghammerovi, který se Alcestem stal v roce 1912, bylo sedmatřicet let, nejstarším bude sedmapadesátiletý Vladimír Javorský (i když Eduardovi Kohoutovi bylo v roce 1945, kdy Alcesta hrál, šestapadesát). Zbývá zmínit šestačtyřicetiletého Jaroslava Hurta, Alcesta z roku 1923, a Františka Němce, jemuž bylo v roce 1986, kdy byl *Misantrop* nasazen naposledy, třiačtyřicet.

Misantrop – svou problematičností, nejednoznačností, trvalou rozlámavostí – nabízí řadu možných interpretací, s nimiž je ovšem nutno pracovat dynamicky, vnímat je v běhu hry a se všemi potenciálními problémy. Ten kardinální samozřejmě leží ve výkladu hlavních postav a jejich divadelní situace. Kdo je Alcest, kdo je Celimena a kde se s nimi setkáváme. My jsme se pokusili akcentovat několik motivů, které mohou rezonovat se současností. Především je zřetelné, že ve hře se setkává společnost bohatá, která nemá skutečné starosti – její starostí je jenom ona sama. Rozhodli jsme se, že Alcest se sice explicitně vyděluje a okolí kritizuje, ale nedokáže bez něj existovat, musí v něm být, jeho existence v ní potvrzuje jeho status quo. (Proto je tak důležité, pro jaký konec se člověk rozhodne.) Usilovali jsme o to, aby Celimenina společnost připomínala svět, v němž žijeme. Pro něj je typická sebestřednost, zapouzdřenost, neochota vyhlédnout ven. Je to obraz naší společnosti, která nechce nic vidět – uspokojuje ji zábava a sebeobraz. Je to společnost bez dětí. Alcest je v tomto světě, jenž je u nás světem umění, představitelem minulé doby, doby, v níž se za tvorbu ručilo vlastním životem; jemu dnešní svět připadá banální a směšný. O to horší pak je, když se zamiluje do ženy, která je typickou představitelkou této společnosti – pak ztrácí nervy, hlavu, rozvahu.

Jako bychom my všichni nebyli schopni vyrovnat se s citem, s láskou, s upřímností – jako bychom dokázali vnímat realitu jen zprostředkovaně, přes její obraz. Snažili jsme se ukázat, co všechno dnes potřebujeme k životu, abychom se cítili „šťastní“. Do textu jsme na mnoha místech intervenovali (také proto jsme vybrali překlad, který podle našeho mínění takový zásah zvládne), připsali jsme několik pasáží inspirující se světem kolem sebe a provedli několik zápujček z jiných překladů, které odhalí pouze velký znalec.

Marta Ljubková

REŽISÉR O INSCENACI

Misanropa vnímám jako tragický příběh nemožnosti realizovat naprosto zásadní a obrovskou lásku, když podivuhodně sebestředné dilema lidské bytosti – tedy jak dostat ideálům ve hmotném světě – začne bránit samotnému životu. Co je to schopnost žít? Nepřehlízíme kvůli sobě a svému obrazu reálný svět a jeho potíže? Jsme společnost módnosti? Je enviromentální téma banální kýč, protože je módní?

Jan Frič

Kontakt pro média:

Kateřina Ondroušková
public relations Činohry a Laterny magiky
tel.: 224 901 236
mobil: 777 208 249
e-mail: k.ondrouskova@narodni-divadlo.cz

www.narodni-divadlo.cz
www.facebook.com/cinohrand

GENERÁLNÍ PARTNER

PARTNEŘI NÁRODNÍHO DIVADLA

PIETRO FILIPI

PARTNEŘI INSCENACÍ

PARTNER PREMIÉROVÝCH VEČERŮ

MECENÁŠI NÁRODNÍHO DIVADLA

KOLOWRAT KRAKOVŠTÍ

Prof. Dr. Dajda Altenburg-Kohl

GENERÁLNÍ MEDIÁLNÍ PARTNER

HLAVNÍ MEDIÁLNÍ PARTNER INSCENACÍ

mediální skupina **mafra**

HLAVNÍ MEDIÁLNÍ PARTNER

 Český rozhlas

MEDIÁLNÍ PARTNEŘI

RESPEKT

